

Ungdom og psykisk helse – rusforebyggende arbeid på Strand vgs

Fosforkonferansen 03.12.24

Kathrine Veland

Livsmestring

- ▶ Å bry seg om seg selv og andre
- ▶ Verdier, valg og motivasjon
- ▶ Løfte blikket og se andre

Temabaserte klassebesøk

- Knyttet til de ulike periodene i livsmestring.

Eksempel på innhold i klassebesøk

- ▶ Snakk om det – alle har en psykisk helse
- ▶ Sårbarhet
- ▶ Stress
- ▶ Motstandskraft
- ▶ Ungdommens verdier og valg
- ▶ Hva styrer valgene dine?
- ▶ Å være trygg i seg selv
- ▶ Når kan man trenge hjelp?
- ▶ Hvor får man hjelp?

Rusforebyggende arbeid

FYLKESKOMMUNALE RETNINGSLINJER

LOKAL RUSPLAN STRAND VGS

SKOLENS LÆRINGSTEAM

KJENTMANNOPPLÆRING

Rammeverk for opplæring		 ROGALAND FYLKESKOMMUNE
LÆRINGSMILJØ		
Retningslinjer for forebygging, mistanke om og bruk av rusmidler		
Versjon 2.3		Sist endret: 20/2-2024

Godkjent av:	Seksjonssjef opplæring i skole	Gyldig fra:	12. november 2021
Ansvarlig saksbehandler:	lars.jorgen.skolem@rogfk.no hilde.blesvik@rogfk.no		
Grunnlagsdokumenter: (Lover og forskrifter, politiske vedtak, planer, veiledere, brev, rundskriv, med mer.)	Lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) Forskrift til opplæringslova Forskrift om ordensreglement for videregående skoler i Rogaland fylkeskommune Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger		
Andre relevante dokumenter:	<ul style="list-style-type: none"> - Retningslinjer for håndtering av fravær - Handlingsplan for psykisk helse - Søknad om velferdspermisjon med unntak fra fraværsgrensen - Rutinedokument for å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø – opplæringsloven kapittel 9A 		
Innhold:	Innledning Del 1: Forebygging av ulovlig og/eller problematisk bruk av rusmidler Del 2: Håndtering av situasjoner hvor man mistenker eller vet at en elev er ruset i skoletiden		
Vedlegg:	Forebyggende tiltak Tiltak for elever man mistenker eller vet at ruset seg Samtykkeskjema - skolen får tilgang til elevens testresultat Samtykkeskjema - skolen kan teste eleven		

Lokal handlingsplan for Strand vgs

Retningslinjer for forebygging, mistanke om og bruk av rusmidler

Alle ansatte ved Strand vgs skal jobbe målrettet for at elevene skal føle seg sett og ivaretatt. Dette innebærer også «evne til å se – mot til å handle».

Forebygging:

- Skolens handlingsplan for rusarbeidet gjøres kjent for alle ansatte.
- Rus tas opp som tema i skolens støttetjenester (læringsteam, ressursteam, livsmestringsteam).
- Samarbeid med elevrådet om holdningsskapende arbeid i livsmestringsteam.
- Kjentmannsteamet informerer ansatte i fellesmøte om rusforebyggende tiltak. Kjentmannsteamet besøker vg1 klasser for opplysnings- og holdningsskapende arbeid.
- Informasjonsmøter med VG3-elever/russen og skolens ledelse, i samarbeid med helsesykepleier og politiet.

Ved mistanke om og bruk av rusmidler:

Hvis noen ansatte ved skolen er bekymret for en elev, skal de ta kontakt med avdelingsleder som inngår samarbeid med Kjentmannsteam. Teamet drøfter saken og legger en plan for videre oppfølging; hvem skal snakke med eleven, når skal foreldre involveres og bør andre hjelpeinstanser kobles på.

Handlingsplan Strand vgs:

1. Kontaktlærer har ansvar for at det blir foretatt en bekymringsamtale med eleven. Det anbefales å ha med støtte i samtalen enten med avdelingsleder eller noen fra Kjentmannsteam.

Tips til hvordan samtalen kan gjennomføres:

- Vær ærlig og konkret om bekymringen, men ikke anklage.
 - Hva så jeg/vi og hvorfor gjorde dette meg/oss bekymret.
 - Hva tenker eleven? Dersom eleven erkjenner/bekrefter bruk av rusmidler, drøft behov for støtte, endringssmuligheter, motivasjon.
 - Gi informasjon om vår opplysningsplikt når eleven er under 18 år.
2. Ved fortsatt eller ny bekymring, nytt møte med kontaktlærer og avdelingsleder. Info om kontakt med foresatte. Tilby eleven å være tilstede i samtale med foresatte. Bli enige om tiltaksplan.
 3. Avdelingsleder og kontaktlærer følger opp avtalen som er avtalt i punkt 2. Ta kontakt med kjentmann ved behov.

Lenke til gjeldende rutinedokument for Rogaland fylkeskommune:

[Retningslinjer for forebygging, mistanke om og bruk av rusmidler.](#)

Skolens Læringsteam

Består av rådgivere, miljøpersonell, lærere, læreplasskoordinator som skal være med å bidra til samarbeid rundt opplæring og tilrettelegging/støtte i opplæringen.

Møtes ukentlig og fordeler støtte i samarbeid med ledelse.

Drøfte bekymringer for elever – avtale hvem som gjør hva

Kjentmannopplæring

- ▶ Skolene i Rogaland fylkeskommune har fått tilbud om kjentmannopplæring
- ▶ Rådgivere/miljøpersonell i læringsteam på Strand er nå sertifiserte «kjentmenn» i rusforebyggende arbeid

Hva har vi lært?

- ▶ Kjennetegn ved ruspåvirkning
- ▶ Hvordan ta samtalen ved bekymring? Motiverende samtaler – ikke anklage
- ▶ Hva er vårt handlingsrom?
- ▶ Hvem kan være viktige samarbeidspartnere? Politi, Mo-ung
- ▶ Hvordan kan vi trygge lærere/ansatte på skolen med informasjon

Utfordringer i møte med rusforebygging

- ▶ Usikkerhet/manglende trygghet – «jeg kan ikke noe om dette»
- ▶ Manglende erkjennelse hos elev i bekymringsamtaler
- ▶ Manglende handlingsrom hos oss på skolen
- ▶ Manglende handlingsrom hos politiet
- ▶ Når setter vi grenser? F.eks helse/miljø/sikkerhet
- ▶ Retten til et skoletilbud – rett på alternativ opplæring
- ▶ Usikkerhet rundt personvern og deling av opplysninger til arbeidsplasser/utplassering/politi
- ▶ Eleven ønsker ikke hjelp

HVORDAN LØSER VI DETTE?

Akseptere handlingsrommet vi har

- Viktigst at vi tør å ta tak i det
- Legge til rette for felles praksis – ha en god plan
- Snakke sammen – involver ledelse og kjentmenn
 - Vise oss som trygge og støttende voksne
- Når skolen er trygge på hva vi ser – stå i det! Våg å sett grenser.
 - Noen ganger er nok nok
- Husk at det er elevens valg – vi kan ikke gjøre det for dem
- Ha en lav terskel for å søke råd hos politi eller barnevern

Spørsmål?

Takk for meg!